

Pääministeri Sipilän hallituksen ohjelma on päättänyt noin 1,5 miljardin euron lisäsäästöistä ja veronkorotuksista, jotka toimeenpannaan, mikäli hallituksen tavoittelema yhteiskuntasopimus ei synny.

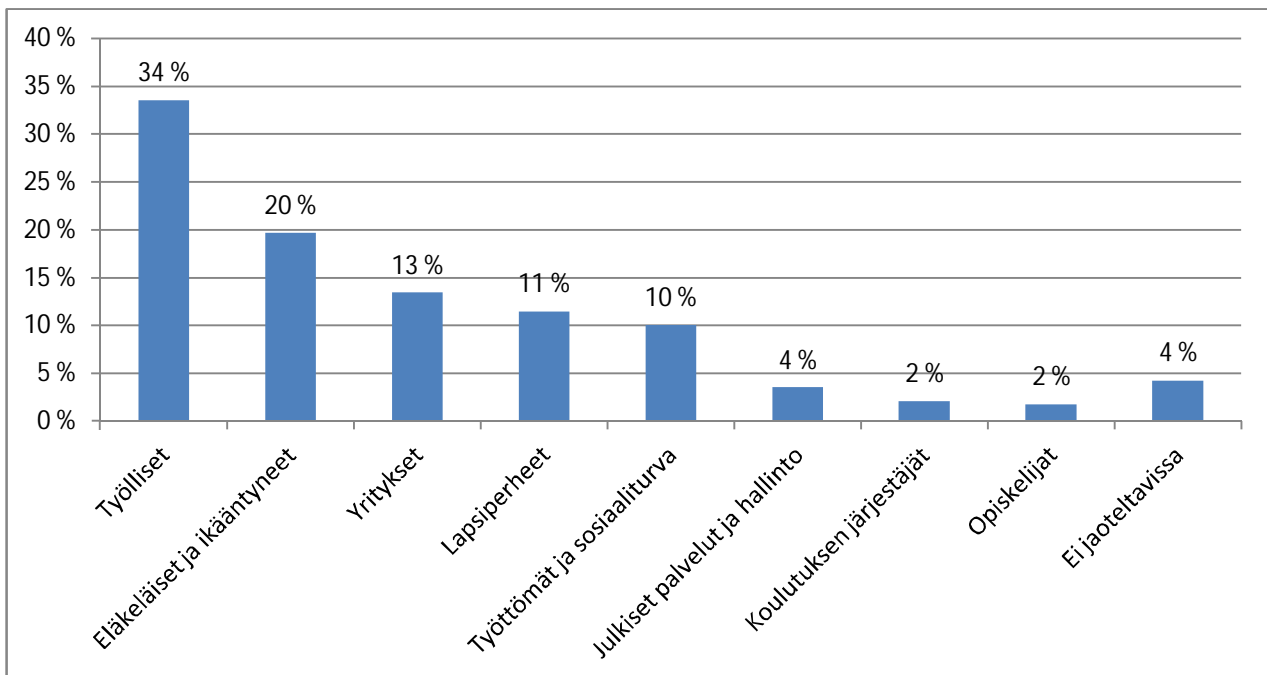
Valtion menoja koskevien toimenpiteiden kohdistumista tarkastellaan suhteessa seuraaviin ryhmiin: lapsiperheisiin, opiskelijoihin, yrityksiin, eläkeläisiin, työttömiin ja työllisiin. Lisäksi muodostetaan ryhmät julkiset palvelut ja hallinto sekä koulutuksen järjestäjät, koska näihin luokiteltuja toimenpiteitä ei suoraan voitu kohdistaa edellä mainituille ryhmille.

Veropoliittisten linjausten vaikutukset on jaoteltu ainoastaan seuraaviin ryhmiin: yritykset, eläkeläiset, työttömät, työlliset ja muut.

Luokittelut ovat suuntaa antavia. Kategoriat eivät ole toisiaan poissulkevia. Esimerkiksi vanhemmista suurin osa on työllisiä, mutta lapsiperheet on valittu omaksi kategoriakseen havainnollistaakseen säästötoimenpiteiden kohdistumista. Lisäksi esimerkiksi TyEL- ja Yel-sidonnaisten etuuksiin kohdistuvat säästöt on luokiteltu yksinomaan eläkeläisille, vaikka tosiasiallisesti ne kohdistuvat myös muihin luokkiin.¹

Laadittu arvio vaikutuksista on esitetty alla olevassa kuvassa. Prosentit kuvaavat ryhmään kohdentuvien toimenpiteiden osuutta kaikista laskelmaan sisällytetyistä toimenpiteistä.

Kuva 1 Toimenpiteiden kohdentuminen eri ryhmiin

Seuraavat asiat tulee huomioida ennen lukujen tulkintaa:

- Toimenpiteiden kohdistumista ei ole arvioitu suhteessa eri ryhmien osuuksiin suomalaisessa yhteiskunnassa tai julkisessa budjetissa.
- Toimenpiteiden *kohdistuminen* ei ole synonyymi toimenpiteiden *kohtaannolle*.

¹ Esimerkiksi työeläkeindeksiin on sidottu myös tapaturmavakuutuslain, sotilastapaturmalain, liikennevakuutuslain, potilasvahinkolain ja ympäristövakuutuksesta annetun lain mukaiset maksussa olevat etuudet.

- Toimenpiteen kohdistuminen on arvioitu pelkästään *suoran vaikutuksen perusteella*. Esimerkiksi yrityksiin kohdistuvat toimenpiteet vaikuttavat pitkällä aikavälillä työntekijöihin, yritysten omistajiin ja kuluttajiin.
- Toimenpiteen kohdistumista ei tule tulkita suoraan hyvinvointivaikutuksena, eivätkä kaikki toimenpiteet ole yksiselitteisesti väestöryhmään kohdistuvia leikkauksia tai menolisäyksiä.²

Seuraavassa tarkempi kuvaus eri toimenpiteiden luokittelusta. Vuorotteluvapaan vaikutukset on edellä esitetyssä kuviossa jaoteltu puoliksi työllisiin ja puoliksi työttömiin kohdistuvaksi. Asuntolainojen korkovähennysoikeudesta luopuminen kohdistuu valtaosin työllisiin.

Julkiset palvelut ja hallinto:

- Infrahankkeiden vähentäminen (uudet väylähankkeet), yhteensä 50 milj. euroa

Koulutuksen järjestäjät:

- Yliopistojen rahoitus (Aalto-yliopiston erillisrahoitus), yhteensä 30 milj. euroa

Eläkeläiset ja ikääntyneet:

- TyEL- ja Yel-sidonnaisten etuuksien ja työeläkkeiden indeksikorotusten puolittaminen v. 2018 ja 2019, yhteensä 272 milj. euroa
- Asuntolainojen korkovähennysoikeuden poistaminen, yhteensä 100 milj. euroa

Työttömät ja sosiaaliturva:

- Työttömyysturva, yhteensä 120 milj. euroa
- Vuorotteluvapaasta luopuminen, yhteensä 40 milj. euroa
- Asuntolainojen korkovähennysoikeuden poistaminen, yhteensä 100 milj. euroa

Lapsiperheet:

- Lapsilisät, yhteensä 120 milj. euroa
- Vanhempainvapaan lomakarttuman poistaminen kokonaan, yhteensä 42 milj. euroa

Yritykset:

- T&K- ja elinkeinotuet, yhteensä 40 milj. euroa
- Maatalouden kansallinen tuki, yhteensä 30 milj. euroa
- Matkustaja-alustuki, yhteensä 20 milj. euroa
- Teollisuuden energiaverotuki, yhteensä 40 milj. euroa
- Sähköveron korotus, yhteensä 60 milj. euroa

Opiskelijat:

- Opintotuki, yhteensä 25 milj. euroa

Työlliset:

- Yksityisellä lääkäriellä ja hammaslääkäriellä käynnin korvaukset, yhteensä 60 milj. euroa
- Aikuiskoulutustuki. Korvataan valtion rahoitusosuus vastaavalla valtion takaamalla lainalla. Yhteensä 70 milj. euroa
- Vuorotteluvapaasta luopuminen, yhteensä 40 milj. euroa
- Jätetään tekemättä tuloverotuksen inflaatiotarkistus vuonna 2018, yhteensä 234 milj. euroa

² Esimerkiksi aikuiskoulutustuen valtion rahoitusosuuden korvaaminen valtion takaamalla lainalla.

- Asuntolainojen korkovähennysoikeuden poistaminen, yhteensä 100 milj. euroa

Ei jaoteltavissa:

- Alkoholi- ja tupakka- ja makeisverotuksen lisäkiristys, yhteensä 60 milj. euroa